

PANC SOVA ÉS VIDÉKE

politikai és társadalmi hetilap.

WOCHENBLATT für POLITIK und SOCIALE INTERESSEN.

Szerkesztői-Iroda: Templom-utca 6-ik sz. alatt.

A lap szellemi, valamint anyagi részét illető minden közlemény ide intézendő.
Előfizetési díj: Egy évre 5 frt; Fél évre 2 fl. 50 kr.; Negyed évre 1 frt 25 kr. — Vidékre: Egy évre 5 frt 50 kr.; Fél évre 2 frt 75 kr.; Negyed évre 1 frt 40 kr.

A lap megjelenik minden vasárnap. — Kéziratok nem adatk vissza. Aláírás nélkül beérkezett cikkek nem vétetnek tekintetbe. — **Hirdetések:** Az egyhasábos petítor ára 6 kr., rovatos szedés 10 kr., a minden hirdetésért járó 30 kr. ide nem érve. Gyakoribb, vagy nagyobb hirdetéseknek árleengedéssel szolgunk. Nyilvántartás 15 kr. — A lap egyes számának ára 10 kr. Kapható a lap kiadóhivatalában és a Vig Fr.-féle könyvkereskedésben.

Redaktionsbureau: Kirchengasse Nr. 6.

Sämtliche sich auf den intellektuellen, oder materiellen Theil des Blattes beziehende Sendungen sind hier zu richten.

Pränum.-Bedingungen: Auf ein Jahr 5 fl.; halb. 2 fl. 50 Kr.; viertelj. 1 fl. 25 Kr. — Prov. Auf ein Jahr 5 fl. 50 Kr.; halb. 2 fl. 75 Kr.; viertelj. 1 fl. 50 Kr.

Das Blatt erscheint jeden Sonntag. — Manuscripte werden nicht zurückgegeben. — Ohne Unterschrift eingesandete Artikel werden nicht berücksichtigt. — **Inserate:** Die einspaltige Petitzelle oder deren Raum kostet 6 Kr., tabellar. Satz 10 Kr. Die jedesmalige Stempelgebühr von 30 Kr. nicht mit inbegriffen. Bei häufigeren Annoncirungen nach Abdingung. — **Offener Sprechsaal** 15 Kr. — Die einzelne Nummer kostet 10 Kr. — Zu haben in der Administration und bei Fr. Vig.

Selyemiparunk.

Előttünk fekszik az országos selyemiparunk fejlődésének által kibocsájtott és kiváló gondtal és szakértelemmel kidolgozott statisztikai kimutatás hazánk selyemiparunk fejlődéséről az 1889. évben, különös tekintettel Torontól vármegyére.

Ha a fűzet száraznak tetsző statisztikai kimutatásait sorra vesszük, ugye számok élénken és leghathatósabban bizonyítják ezen iparnak haladását, de bizonyítják azon előnyöket is, melyekben hazánk szegényebb lakosai részestülnek akkor, midőn az iparral foglalkozva, megismerik nemcsak az egyesekre, hanem az egész országra háruló hasznát. — Megáldotta a gondvilág hazánkat egyéb előnyeinek felül még azzal is, hogy egy égalji, mint talajviszonyainál fogva csak oly jó selymet állíthatunk elő, mint a világ bármely része. — Tudva ezt, felmerül az a kérdés, hogy: mért nem örvend ez ipar általánosabb fejlődésnek? Hisz ez iparág semminemű beruházásokat nem kíván; a munka 4—5 heti időt vesz csak igénybe és keresetet nyújt a szegény népek ép az évek azon szakában, mikor legjobban van megszorulva t. i. tavaszkor, közvetlen az aratás előtt. — Hát ez ipar fellendítése hazánk lakosainak szegényebb osztályán nem is mulik. Nem itt van az akadály. Hanem van először az eperfák kevés számában. Ha az utcákon, köztéren van is eperfa, a lakosság közül többen gátolják a tenyésztőket a lomszedésben. Az a jómodú paraszt rossz szemmel nézi, ha a háza előtt levő fát megkopaszítják. Igaz másrésztől, hogy a tenyésztők nagyrésze nem a legkíméletesebb módon bánik el a fával. Ide több ellenőrzésre volna szükség. Másodszor a községi előjáróságok — tisztelt a kivételeknek — nem igen törődnek a községi faiskolákkal. Vagy egyáltalában nincs. A háztulajdonosok igen sok esetben fáikat oly magasra nyessik, hogy a lomszedés lehetetlenné tétetik. — A szegény nép ily ellenkezéseket tapasztalva, nem fáradozik oly buzgalommal, mint azt ezen ipar fejlődése megkíváná. — A selyemipar általánosabb felvirágoztatásának eme hátrányára szolgáló akadályai nagyrészt megszűntethetők, ha a községi előjáróságok a községi faiskolákra több gondot fordítanak és mentől több eperfát ültetnének ki. Megyénk területén ez ideig 99.184 darab eperfa lett kiültetve. Vajon hány létezik még ezekből? Vajon a kipusztult fák pótolhattak-e?

Jelen cikkünkben megyénk selyemiparának fejlődésének részletezésében főleg a pancsovai járásra fordítjuk figyelmünket.

A pancsovai járásban levő 6269 termelő család által az 1880.—1889-ig terjedő időközben termeltetett 86.707 kiló selyembubó, melyért 90.534 frt. lett kifizetve. — Legtöbbet termelt Almás községe (1069 termelő 12.192 kiló gubóért kapott 12.855 frtot), legkevesebbet Ovesca (80 termelő 412 kiló gubóért kapott 407 frtot.). Franzfelden 12.121 frt., Homoliczon 10.876 frt., Glogonban 10.110 frt. beváltási ár lett kifizetve.

A pancsovai selyemgyár működését a következő számok mutatják. Az 1889. évben működött 136 magyar és 45 olasz munkásnő 78 orsóval, feldolgozott 82.500 kiló selyembubót és nyert 6010 kiló selyemfonalat, a melyből Lyonban eladatott 6010 kiló. — Városunk selyemgyára fenállása óta, vagyis 1882 évtől az 1889. évig bezárólag következőleg működött: 566 magyar és 426 olasz munkásnő feldolgozott 447.985 kiló selyembubót, a melyből nyert 32.918 kiló selyemfonalat, ebből eladatott Lyonban 30.299 kiló, Bécsben 2619 kiló.

Cikkünk elején említett fűzet szerint a pancsovai járásban dicséretet érdemel: Borcsa, Bresztovác, Dolova, Franzfeld, Glogon, Homolicz, Almás, Bárányos, Stárcsosa, R.-Ujfalú, Sándoregyház község; — megrovándók: Szeferkerin, Hertelendyfalva és Székelykeve községek. Az előbbieket a faiskolák érdekében szép tevékenységet fejtettek ki, az utóbbiak pedig az ügy iránt közönytelen viselkedtek.

Erdekes azon táblázat is, mely a selyem iparral foglalkozók jövedelmét tünteti fel megyénkben. Az 1889. évben volt a tisztviselők és szolgák fizetése: 5675 frt.; a gyári munkások napszám keresete: 21.502 frt.; minden egyéb, a gyárak és beváltó intézetek által nyújtott kereset (napszám, melékszolgálatok, üzleti bevásárlások): 14.529 frt.; a selyembubók vételára: 80.824 frt., összesen 122.531 frt. Az 1880. évtől az 1889. évig bezárólag volt a selyemiparral foglalkozók jövedelme megyénkben: 476.969 frt. Ehhez úgy hiszem nem kell komment-

tár, csak azt jegyzem meg, hogy a jövővel évről-évre emelkedőben van.

Mielőtt jelen ismertetésemet befejezném, nem mulaszthatom el Széchenyi Istvánnak a selyemiparról mondott és a Bezerédi Pál orsz. felügyelő által kibocsájtott és dicsőretre méltó szorgalommal kidolgozott fűzet jelligéjét itt is idézni: „Kimerithetetlen szederfák ültetése, ápolása, tentartása hazai köteleesség, ha köteleesség a honi gazdagulás s ekkép a nemzeti erő minden s még legkisebb forrását is megnyitni s csak egyik mezejét a hazai iparnak paragon hagyni bűn, s ha köteleesség mindenek előtt oly tárgyat mozdítani elő, melynek haszna nem egyes kiváltságosokra hárulik egyedül, hanem jótékonyasága mint a napsugár, mindenkit egyenlően érint. Legyen csak elég szederfalevél, a többi bizonyosan el nem marad.“

M—r.

Unser Gerichtshof und eine Zeitungsente.

(dr—a) Es scheint, dass nicht nur grosse Ereignisse, sondern auch Ereignisse, welchen nichts weniger als das Merkmal der Grösse gebührt, ihre Schatten voraussenden.

Die Auffassung des pancsovaer Gerichtshofes — auch sie hat in Form von Nachrichten einiger südongarischer Provinzblätter, Schatten vorausgesendet, welche in uns die grössten Besorgnisse erregten.

Wir haben die fraglichen Blätter ihre diesbezüglichen Unheilsnachrichten inzwischen selbst dementirt, nichts desto weniger halten wir es für unsere publizistische Pflicht die Frage der ernstlichen und rechtzeitigen Erwägung unsern massgebenden Kreisen zu empfehlen und dieselbe auch an dieser Stelle zu behandeln.

Wir erachten hiedurch das unserige dazu beizutragen, damit es nicht geschehe, dass im Kampfe der sich an die Frage knüpfenden materiellen und lokalen Interessen einiger Nachbarstädte, diejenige Partei siege, welche es am besten versteht, die grosse Trommel zu rühren.

Es lässt sich nicht leugnen, dass unser Gerichtshof mit seinem Sprengel von 46.0819 Qu. K. M. und mit einer Bevölkerung ca. 135.000 Seelen — abgesehen von den Duodez-Gerichts-Sprengeln jenseits des Königssteiges — zu den an Gebiet und Bevölkerungszahl schwächsten Gerichtshöfen Ungarns zählt.

Es ist ferner auch Thatsache, dass die in nächster Aussicht stehenden grossen justiziellen Reformen eine Organisation der Gerichte im Gefolge haben werden, deren Tendenz die Arrondirung grosser Gerichtssprengel ist, und welche daher den kleinen Gerichtssprengeln entschieden abhold sein wird.

Die eigentümliche Lage unseres Gerichtssprengels an der Peripherie des Landes, welche die Erweiterungsfähigkeit desselben nur

in einem durch den natürlichen Lauf der Theiss engbegrenzten Halbkreise beschränkt, die Nachbarschaft des Gerichtssprengels von Gr. Beckerek, dessen Sphären wir als ein noli me tangere betrachten, — diese Umstände bringen es mit sich, dass sich der Sprengel des pancsovaer Gerichtshofes nur auf Kosten des verhältnismässig grossen ungar. Weisskirchner Gerichts-Sprengels arrondieren liesse.

Und auch hier sind es mit Rücksicht auf die gegenwärtigen Kommunikations-Verhältnisse bloss die Gebiete der kön. Bezirksgerichte Kubin u. Karlsdorf (Károlyfalva) wovon das erstere ein Gebiet von 13.1296 Qu. K. M. und eine Bevölkerung von 21.964, das Letztere ein Gebiet von 5.62 Qu. K. M. und eine Bevölkerung von 14.417 Seelen umfasst, deren Anschluss an unseren Gerichts-Sprengel im Bereiche der Möglichkeit erscheinen kann.

Mit dem Anschlusse dieser beiden Bezirksgerichte, deren Bevölkerung in kommerzieller Beziehung nicht nach Ung. Weisskirchen, sondern nach Pancsova gravitirt, würde der Sprengel des Pancsovaer Gerichtshofes eine Bevölkerung von circa 171.000 Seelen umfassen, — eine Bevölkerungszahl, welche denselben selbst bei der gegenwärtigen Gerichts-Organisation noch immer nicht in die Reihe der grossen Gerichts-Sprengel rangiren würde.

Allein es wäre dies ein Sprengel, dessen Verkehrs-Gravitations-Punkt seit Menschengehenken Pancsova, der Sitz des kön. Gerichtshofes ist, und vermöge der Natur der Sache stets sein wird.

Und hiemit haben wir das erste an und für sich wichtige Motiv berührt gegen die Auffassung des pancsovaer Gerichtshofes.

Oder sollte dieses Motiv an und für sich nicht gewichtig genug in die Wagschale fallen, bevor man daran ginge, die natürlichen Wege, welche Verkehr u. Handel, in einem Gebiete seit Menschen-Gedenken wandeln u. vermöge der Natur der Sache stets wandeln werden, künstlich zu erschweren u. zu zerstören und dadurch den Wolstand eines ganzen Landstriches zu gefährden?

Ein weiteres gewichtiges Motiv für die Aufrechthaltung des pancsovaer kön. Gerichtshofes u. zugleich für die Erweiterung des Sprengels mit den Bezirksgerichten Kubin u. Karlsdorf ist der Umstand, dass dieses Gebiet durch einen vom Mutterlande divergierenden partikularen Rechtszustand verbunden ist, welcher hauptsächlich in der Geltung des österreichischen bürgerlichen Gesetzbuches

und in dem Rechtsinstitute der Hauskommunion seinen Ausdruck findet.

Wol arbeitet man seit Jahren an der Kodifikation des allgemeinen ungarischen Privatrechtes, — allein wer die Wege und Schicksale der Privat-Rechts-Kodifikationen kennt, wird wissen, dass uns zum Mindesten noch ein Jahrzehent von der Freude an einem allgem. ungar. Privat-Rechts-Kodex trennt und dass auch nach Inslebentreten desselben in dem langen Zeitraume, welchen man Übergangs-Stadium nennt, die Partikularität unseres früheren Rechtszustandes noch lange nachwirken wird; — wol arbeitet man seit fünf Jahren an der radikalen Auflösung der Haus-Kommunionen, allein es wäre ein Wahn zu glauben, dass sich ein allgemein verbreitetes Rechtsinstitut, welches das ganze wirtschaftliche Leben unseres Landvolkes umfasste, mit dem Schwamme wegwischen lässt, ohne dass selbst in unserem nieverirenden Zeitalter die Reste und Spuren desselben bis in die fernste Zukunft in dem Rechtsleben des Volkes immer wieder auftauchen und sich fühlbar machen werden.

Es würde unserer Justizverwaltung und unserer Gesetzgebung als ein grosser Fehler angerechnet werden müssen, wenn ihr der Sinn dafür abhanden gekommen wäre, diese partikulären Rechtszustände, welche des gemeinsamen Merkmal eines zusammenhängenden und verkehrspolitisch zusammengehörigen Landstriches sind, bei der Arrondierung des Gerichtssprengels zu würdigen.

Und schliesslich noch Eines. Die Stadt Pancsova liegt knapp an der Grenze unseres geliebten Vaterlandes in der unmittelbaren Nachbarschaft Serbiens — und diess sollte an und für sich eine Mahnung sein dafür, diesen Vorposten unseres patriotischen Städtebewesens durch Entziehung des Gerichtshofes nicht zu schwächen.

Die Stadt selbst sowie deren Umgegend — das bunteste ethnografische Bild unseres bunten Alföld — ist von den verschiedensten Nationalitäten bewohnt.

Und wie wol erst seit verhältnissmässig kurzer Zeit dem Mutterlande einverleibt, hat sich trotzdem in Pancsova ein ziemlich kräftiges konstitutionelles und geselliges Leben patriotischen Gepräges entwickelt.

Allein es ist sehr fraglich, ob dieses politisch bedeutsame Leben jenes wichtigen Faktors und Kristallisations-Punktes ohne Schaden entbehren kann, den es vermöge ihrer Intelligenz u. Gesinnung in den Gliedern eines kön. ungar. Gerichtshofes und in diesem selbst besitzt?

Wir erheben unsere Stimme nicht pro domo unserer Stadt,

kezt; ügь dobogott szive; ezölött is meg megdobbant, ha keze a kilincsen nyugodott, hej! de akkor a boldog szerelem, most a vad fájdalom dobogtatta.

Megállott az ajtóban s gondolkozott, bemegjen-e? Valami titkos érzés, mintha sugta volna: „hagyd el e házat, menj innen boldogtalan!”

De, ha már itt vagyok, bemegyek — gondolá — s benyitott a kis házikóba.

Egyszerű, kis szoba az, melybe lépett a katona, nem nékülözve azonban a rendet és tisztaságot. A nagy, nyitott kandalló oly fohér, mint a hó; a tornyos ágy, a hosszú kanapé, az előtte álló asztal, mind, mind rendet, a tisztító, gondos kéz mindennapi munkáját árulták el.

Az ablakok virággal vannak tele, illatlat árasztva el a szobácska minden zúgát. De legszebb virága Paviti Náncsi, a szakasz vezető úr szeretője.

Ha rá nézett az ember, csak ártatlan-ságot olvashatott ki nefelejts — szeméből s mégis annak a szemnek sugara hamis, vészhozó volt. Szöke haja oly jól illett fehéripiros arcához, mint lilium mellé a rozsa.

Jó estét Náncsi!

Adjon Isten! Üljön le na! s azzal nagy gyorsan egy széklet tolt a katona elé, megkínálva üléssel s megajándékozva egy észbontó mosolyal.

Üljön le! elviszi az álmomat, nógatá tovább kedves, csengő hangjával; azonban a katona csak állt tovább, nemán az ajtóban, tájalmát küzdve-e le, vagy csititva dobogó szívét, mely szóvalanná tette? Ki tudja? Talán mind a kettő egyszerre?

Mig bámulá e szép, mezei virágot, addig lelkén átsuhant a múlt édesfájó emlékeivel. Végig gondolt egy boldogsággal teljes

sondern unseres geliebten Vaterlandes, indem wir die Idee, den pancsovaer kön. Gerichtshof aufzulassen, als eine unglückselige und die Aufrechthaltung des Gerichtshofes als ein Gebot der Staatsraison bezeichnen!

Hoffen wir, dass die eingangs erwähnten Schatten — bloss Schatten bleiben!

Megyei élet.

Közgyűlés. Megyénk. községi és körjegyzői f. hó 12-én délelőtt 9 orakor tartják Szerb-N.-Szt.-Miklóson ez évi rendes közgyűléseket. Ugyanitt 11-én délután 4 orakor választmányi ülés lesz. A közgyűlés tárgyszorozata 18 pontból áll, melyek közül több tárgy élénk eszmecserére adandó alkalmat.

Patriárcha választás. A Karlovczán üléselő szerb kongresszus immár megválasztá patriárcháját. A nevezetes aktus Csütörtökön folyt le és patriarchává Brankovits temesvári püspök lett 41 szavazattal megválasztva, a mi általános meglepést okozott felfelé, mint lefelé, kivéve a tulzók csoportját.

Királyi ajándék. Ö Felsőge magyar királyunk a n. kikindai ev. ref. egyház községnek a pénzügyminiszter előterjesztésére 45 hold kincstári földet kegyesen ajándékozott. A szép darab és kitünő minőségű föld Szeged alatt Ó-Szt.-Iván mellett fekszik.

Betiltott népgyűlés. Nagy-Becerek városában is megakarták az iparosok, munkások május elsejét gyűléssel ünnepelni. A főkapitány azonban kijelentette, hogy sem f. é. május 1-én, sem azuntúl munkásfelvonulásokat engedélyezni nem fog, mert nem lát elég biztosítékot arra nézve, hogy a közrend meg ne zavartassék. M. J.

Tanügy.

Felhívás. A Délmagyarországi tanító egyesület pancsovai főkegyeltemének kártársainhoz!

A múlt évi Pancsován lefolyt tanítói öszi gyűlésen hozott határozat értelmében, a jelen évi tavaszi közgyűlésünk megtartásának helye Ozora községe lett kijelölve. A közgyűlés megtartásának napját főkegyeltemnek tekintetes Elnökege f. évi május hó 8-dikára tűzte ki. — Midőn ezen körülményűt igen t. kártársainat a magam részéről is értesítem, kedves kötelesemmink tartom önöket egy a magam mint tantesületünk nevében ezen közgyűlésen való megjelenésre teljes tisztelettel meghívni. — Szíves részvételüket annyival is inkább kérem, mivel ezen ülésen nagybecsült elnökünk értesítése folytán nagyfontosságú tételek kerülnek tárgyalás alá, a melyeknek végrehajtása által nehéz hivatásunk mellett jobb sorsnak eljérése számíthatunk.

időszakon s végig ama sötét, igen sötét jövőn, mely előtte állt.

Nem ülök le, Náncsi! nem azért jöttem — szóla végre — hanem valamit kérdezek tőled, ha felelnél rá? Szeretsz-e engemet? Tudnál-e, úgy szeretni, mint én szeretlek? Jer velem! Othon kis házikóm, földem van; időm a katonaságnál nemsokára kitelik s szüretre haza viszlek. Oly jó lesz az! Jobban megbecsüllek, hibebe leszek hozzád, mint bárki más a világban. Meg aztán, lásd Náncsi, hisz te szerettel engemet, örültél, ha jönni láttál, örültél, ha az én kis nyugalmas házikómról, ha arról a boldog életről beszéltem. Nem örülsz te most ennek? Miért vagy most oly idegen?

A lány egy ideig hallgatott lesütötte szemét; tán nem tudta, mit feleljen?

Te hallgatsz, Náncsi?

Nem, — de hát az én szegény anyámból mi lesz? nagyon öreg s ő itt akar meghalni.

Eljő ő majd velünk!

De oly hamar nem is lehetne férjhez menni. Meg aztán még magának is rendezgetni valoja akad otthon.

Készen van ott minden, csak te hiányzol, csak neked kell jönni. Add ide kezdet Náncsi! s mond, hogy: nem bánom! Fáj a szívem érted, te vagy a fájdalom; ha akarod, meggyógyíthatod mindjárt, akarod, úgy-e?

Várjunk még! Hátha megbáoná, hogy oly szegény lányt vitt a házához s aztan nem lenne boldog.

Nem azért jöttem én ide Náncsi! Akarsz-e a feleségem lenni, vagy nem?

Mig ott Pintye türemtlenül várta sorsa jobbra, vagy balra fordultát azokról a piczi ajkakról, addig a lány kőtenye szelén húzogatta végig ujjait, mintha méregemé, mintha attól kérne tanácsot.

(Folyt. köv.)

Tárcza. — Feuilleton.

Pintye szerelme.

B-a-tól.

(Folytatás).

S ha mégis a kétségbeesés azon pontján áll, hogy gyűlölt életét eldobja magától, a sötét éjben egy piczi fény csillamik tel: a remény. Hátha, hátha van még remény! A fájdalomat is elfelejti idővel s annál gyorsabban mosodnak el sötét pontjai, minél boldogabb későbbi életünk. Oh, a remény, a remény, e kétes világú fény! csábít, vonz, s ha egy sugára ránk tévedt, futunk utána, s midőn azt gondoljuk, hogy körülünk fényes napvilág van, csak akkor vesszük észre, hogy sötét éjben vagyunk. És mégis, mégis — tutunk utána a sirig! —

Még egyszer látnom kell, csak még egyszer. Szeretnie kell; az nem lehet, hogy ily hamar feledt volna. De mégis! — a többi gondolatokkal tölté ki Pintye, s aztán tovább beszélt magával: ma meg elmegyek.

Lassanként leszálott az est, sötét fátyollal vonva be az egész földet. A nyugalom, a pihenés megérkezett a földre; lassan — lassan szünni kezdett a zaj, a láрма; itt-ott egy-egy mezei munkás, vagy mester ember sietett haza édes nyugalomra csöndes pihenésre.

Csak a szenvedély nem alszik; oh, ez mindig ébren van! ott ül az emberi szívben tényes világ, vagy sötét szellemként, hogy a sora hozza magával.

Szegény Pintyét is az az égező szenvedély, a kínos szerelem izzate ki a mezőre, onnan vissza a kaszárnyába s onnan megint tovább. Űzte, hajtotta, mint vihar a habot.

Egy kis ajtó kilincseére tette remegő

együtt
egymás
tassuk
nak j
hozni.
va van
hogy a
emléke
Közgy
tanügy
Nagysá
kiválóh

lamint
a toron
datni k
ára csu
ért neg
vántás
(

Hely

hofe el
denes
Se. Ho
A
komma
latz w
mentes
auch d
frohm
Lieuten
nant, F
va) zur
2-jährig
Charge
sämmtl

U
krankh
und rei
schöne
birgsluf
balde w

Gi
siedelun
langten
mehr b
Thätigk
zur Ver
schlosser
des Rat
gedruckt

Vo
nizipalat
April b
amten b

Graf Ju

Kis
ten Seem
fahren u
kennen.
würste,
Ersuchen
eine klei
dieser be
drassy s
einer der
sei, die j
sich ihm
könne.

Die
an der a
einem Ge
im vorhin
allen Un
gen beob
drassy, d
nannte u
andersetz
cher geb
des eigen
dargereich
liess s of
fer bringe
fahren ei

Nach
den die A
Varna wie
fernen Ho
Die
Aeolus lei
nahmsweis
Wetter w
mild, das
gative Illu
schen Die

Jöjjenek el mindjában! Most van alkalmunk az együttműködésre, ismerjük meg egymást, tárjuk ki egymásnak örömeinket, óhajainkat, fájdalmainkat: mutatunk meg, hogy közös ügyünk a néptanúság sorsának javítására képesek vagyunk barmi áldozatot is hozni. Az igen t. kartársak kévelméről is gondoskodva van s örömlükre fog szolgálni azon körülmény, hogy a lefolyt közgyűlés után közgyűléstől a legjobb emlékeknek fognak szerte üveik körébe visszatérni. Közgyűlésünk ünnepélyes főnyét emelni fogja szelgett tanügyi főnökünk Steinbach Antal kir. tanácsos úr ó Nagyságának s nehány, N. Beckerekől megérkezőndó kiválóbb tanítónak a közgyűlésen való részvétele.

A közgyűlést küzöbed követi, a melyen — valamint az azon este megtartandó táncmulatságon — a torontálvársárhelyi zenekar fog közreműködni. Tudatni kívánom, hogy a küzöbeden való részvétet jegy ára csupán 60 krba van megállapítva, a mely összegért négy tál étel és 3 dl. bor lesz kiszolgálva.

Fogadják kartársi és hazafias üdvözlöttem nyilvántartását.
Ozora (Udini) 1890. április 27-én.
Bontilovich Gusztáv népsik. igazgat.

Helyi hírek. — Lokalneugkeiten.

St. Georg. Morgen findet im serb. Friedhofe ein feierliches mit Procession verbundenes Hochamt statt. Während letzterem hält Se. Hochw. Pfarrer Pop Luka die Festpredigt.

Avancement. Hauptmann und Bataillonskommandant unseres Hausbataillons Sava Tkacz wurde gelegentlich des Maiaancementes zum Majoren befördert. Er möge auch den dritten Stern in Gesundheit und frohem Muthe erleben. Desgleichen wurde Lieutenant Müller Heinrich nach kaum vierjährigem Dienste als Offizier, zum Oberlieutenant, Hauptmann Boljvanszky Gyula (Orsova) zum Hauptmann I. Kl. nach einer kaum 2-jährigen Dienstzeit in seiner bisherigen Charge befördert. Unsere besten Wünsche sämtlichen Beförderten.

Urlaub. Professor Egyed Moses wurde krankheitshalber auf drei Monate beurlaubt und reiste Donnerstag sammt Gemahlin in das schöne Siebenbürgen, wo ihm die milde Gebirgsluft der Szeklerberge die Gesundheit balde wieder bringen möge.

Güterdirektion. Die endgiltigen Ubersiedlungsarbeiten der aus Szeged anhergebrachten k. Staatsgüter-Direktion sind nunmehr beendet und hat die Direktion ihre Thätigkeit bereits begonnen.

Gromon Verein. Der Gromon D. Verein zur Verbreitung der ung. Sprache hat beschlossen aus der billigen Arany J. Ausgabe des Rath Mór mehrere gewählte für das Volk gedruckte Werke anzuschaffen.

Vom städt. Steueramte. Der städt. Municipalausschuss hat in seiner Sitzung vom 18. April beschlossen einen Evidenzhaltungs-Beamten beim städt. Steueramte mit 500 G.

Graf Julius Andrássy als Diplomat der Revolution. (Fortsetzung.)

Kiss erstaunte nicht wenig, in dem alten Seemann den ihm von früheren Orientfahrten wohlkannenten Capitän Poiret zu erkennen. Sie begrüßten sich gegenseitig auf's wärmste, und Kiss stellte an ihn sofort das Ersuchen, ihm nach Verlauf einer Stunde eine kleine Unterredung zu gewähren, was dieser bereitwillig zusagte. Dem Grafen Andrássy setzte Kiss auseinander, dass Poiret einer der biedersten, verlässlichsten Männer sei, die je Seelut geathmet, und dass man sich ihm ohne jedes Bedenken anvertrauen könne.

Die Unterredung mit dem Seemann, an der auch Andrássy theilnahm, fand in einem Gelasse des Gasthofes statt. Poiret gab im vorhinein sein Versprechen, dass er unter allen Umständen über das Gehörte Stillschweigen beobachten werde. Er versicherte Andrássy, der ihm rückhaltlos seinen Namen nannte und den Zweck seiner Reise auseinandersetzte, dass er auf seinem Schiffe so sicher geboren sei, wie zwischen den Pfählen des eigenen Hauses. Andrássy schlug in die dargereichte Rechte des alten Seemannes, liess sofort sein Gepäck auf den Lloydampfer bringen und schiffte sich mit seinen Gefährten ein.

Nach mehrstündigem Aufenthalte wurden die Anker gelichtet, und bald verschwand Varna wie ein in Nebel gehüllter Punkt am fernen Horizont.

Die Fahrt über das in der Regel von Aeolus heimgesuchte Schwarze Meer war ausnahmsweise die denkbar angenehmste. Das Wetter war prachtvoll, windstill, die Luft mild, das Meer ruhig, spiegelglatt, eine negative Illustration zu den Worten des römischen Dichters: „Wol ein Herz von Erz

Jahresgehalt und 120 G. Quartiergeld zu ernennen.

Ausflug. Am Sonntag Nachmittag veranstalteten einige lebensfrohe, zumeist unverheirathete Beamte und Professoren einen in jeder Weise gelungenen Ausflug auf die Csaklanaczinse, wo sie den Tag in fröhlicher Laune zubrachten.

Zur Kenntnissnahme. Den Mitgliedern von Vorort Pancsova der Budapester allg. Arbeiter Kranken- und Invaliden-Kassa wird in Kenntniss gebracht, dass von 1. May 1. J. Dr. Alexander Dankucz die Stelle als Vereinsarzt übernommen hat. Die Ordinationsstunden sind alle Tag von 2 bis 1/24 Uhr Nachmittag. Wohnung in der Sternegasse im Kokaischen Hause.

Postsparkassaverkehr. Im Anschluss an unseren vorwöchentlichen Artikel über den Geldpostverkehr in unserer Stadt, bringen wir heute auf Grund eines statistischen Ausweises die ziffermässige Darstellung des Postsparkassaverkehres bei unserem Postamte. Das hiesige Postamt weist eine Einlageziffer von fl. 6770-93 und einen Auszahlungsbetrag von fl. 6366-10 aus. In Kubin stehenden Einlagen von 1208 fl. 63 kr. 958 fl. 53 kr. Rückzahlungen gegenüber.

Der erste Mai. Der liebe, schöne Mai mit seinem duftenden, grünen, angenehmen Schmucke ist nun wieder da. Am verlossenen Donnerstag hatte er seinen Einzug gehalten, resp. wir sind ihm entgegen gegangen und begrüßten ihn im Volksgarten und in der Schiessstätte mit frohlockendem Herzen, mit Gesang und Musikklang. Die Sonne stieg am ersten Wonnetag aus reinem Horizonte lächelnd hervor und sah sehr viele schöne, hübsche, lustige Mädchen unserer Stadt, aber viele junge Männer — nicht. O ihr schwachen „Starken“! — Ja wenn das Bett auch mitkäme. — Der erste Maitag hatte zu verschiedenen, theilweise günstig, theilweise ungünstig abgelaufenen Arbeiter-Demonstrationen das Vergnügen. Unsere Stadt ist auch nicht ganz von diesem Zeitgeiste verschont geblieben. Vormittag um 10-11 Uhr konnte man viele „Arbeiter“ gruppenweise theils zum Stadthause, theils zum kön. Steueramte eilen sehen. Wenn die demoliren! Nein. Sie hatten nur gestempelte Wünsche und sie wurden befriedigt und so kam es zu keinem Excesse. Nachmittag waren: die Schiessstätte, das Weifert'sche Brauhaus mit mailustigen Gästen gut besucht. — Die angenehme Seite des 1-ten Mais, als ein Tag des Ein- und Ausziehens, will ich diesmal nicht schildern.

Assentirung. Der Erfolg der heurigen Assentirung des Pancsovaer Stuhlbezirkcs er-

muss der im Busen tragen, der auf schwankendem Kiel sich hinauswagt auf die dräuende Meeresfluth.“ Andrássy verblieb den grössten Theil der Zeit, welche die Meerfahrt in Anspruch nahm, auf dem Verdecke, mit sinnendem Auge schaute er unverwandten Blickes in der Richtung der Khalifenstadt am Goldenen Horn. Nach dreizehnstündiger Fahrt, am 10. Juni, 3 Uhr Nachmittags, im Jahre der Gnade 1849, passirte das Schiff den Bosphorus. Ein herrliches, unvergleichliches Panorama. Von den Gärten asiatischen Ufers wehte geheimnissvoller Blütenhauch in den Lüften, über der weit sich dehnen, in üppiger Vegetation prangenden Hügelandschaft, die ein tiefblauer, wolkenloser Himmel überspannte, lag es wie eine Gloriele der Verklärung. Die Sonne übergoss mit einem Meere von Licht die gewaltige Stadt, alle festen Formen, die hochragenden Minarets, marmornen Kioske, die bunten Holzhäuser, die Paläste und Sommerfische verschwammen in den goldenen Strahlen des Mittagsgestirnes zu einem chaotisch wogenden, Herz und Sinn gefangenehenden Bilde, und als anderthalb Stunden später das Schiff unterhalb Pera vor Tophane, dem gewaltigen Artillerie-Arsenal, Anker warf, schaute Andrássy in eine fremde, ihm bis nun völlig unbekannt neue Welt. Das ewige Byzanz, das Ziel der Reise, Stambul war erreicht.

Im Frankenviertel, in Pera, in Centrum des Verkehrs, wo das bunte orientalische Strassenleben in mächtigem Strome pulsirt, in einem Gasthofe, den ein Engländer, Namens Misiri, hielt, nahm Andrássy Absteigequartier. Das Hotel besteht unter der Firma „Grand Hotel d'Angleterre“ noch heute und liegt an der Ecke der Rue du Croissant. Andrássy blieb in dem recht comfortablen Gasthofe, in dem er für Logis und Verpflegung täglich ein Pfund zahlte, nur eine Woche,

gab folgendes günstige Resultat. Gestellt waren in der I. Alterskl. 429, in der II. 325, in der III. 286 zusammen 1040 Pflüchtige. Eingereicht wurden: 226 und 59 in die Ersatzreserve zusammen 285 Mann.

Seidenraupen. Die Seidenraupenzüchter werden aufgefordert die Raupen bei der hiesigen Seidenspinnerei sofort abzuholen.

Diebstahl. Ein gewisser Bizek Ignatz ist nach Verübung eines Diebstahls von 350 G. aus Antalfalva flüchtig geworden. Seine Kurrentirung wurde verfügt.

Vegyes hírek. — Mannigfaltiges.

A hivatalos lap már megkezdte a májusi előléptetések sorozatát. Emeltesre méltó, hogy Ferdinánd főherczeg, a prezumtiv trónörökös, a 9. huszárezred ezredesévé nevezetett ki, tehát Magyarországon fog lakni; továbbá báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tábornagsági rangra emellettett. — A néma Veszprém megyében mind sürübben lép fel. — A hivatás és magyarországi irgalmas rend főkapitánysa ez évi nagygyűlésen Füzü Szaniszlót negyedszer is választotta meg tartományi főnökke. — A német hadsereg számára az eddig használt aczélgatyrik helyett ezantit bronzgatyrik készítenek, még pedig a francziától elvett tündérek bronzgatyrik. — A perza sah első felesége, ki súlyos szarvasban szenved, ébésze érkezett, hol már is szarvascsont töltet hatkötöt végre rajta. — Temesvár város 2,000 forintot szavazott meg a Temesmegyéről és Temesvárról kiadandó monografiára. — Az első kormány szakköznevelési küldött ki Dalmáciába a nóna-járvány tanulmányozására. — A Mississippit áradása öt millió dollárnyi kárt okozott a szomszédos ukornád títelyvényekben. — Dr. Smolka az osztrák képviselőház érdemes elnöke, egyre nagyobb beteg. Tekintve azt, hogy Smolka már 80 éves, betegsége komoly aggodalmakra ad okot.

Vidéki élet. — Umgehung.

HOMOLICZ. — Der torontáler Verein zur Verbreitung der ung. Sprache hat dem Staatslehrer Paul Mousong für seine mit der Schuljugend in der ung. Sprache besonders hervorragenden Leistungen eine Remuneration von 50 fl. 3. W. zuerkannt. Dieser Betrag ist dem Herrn Staatslehrer in Gegenwart der hiesigen Gemeindevorsteherung und des Schulkratoriums feierlichst übergeben worden. Das Beispiel des Vereines zur Verbreitung der ung. Sprache möchten wir auch den Gemeindevorsteherungen und Schulkommissionen als nachahmungswert empfehlen. Viele der Lehrer verdienen diese materielle Anerkennung, können dieselbe aber nicht erreichen, weil eintheils die Ortsschulbehörde sich um das innere Leben und Treiben der Schule wenig kümmert, andertheils auch die Schulinspizienten oft jahrelang in keiner Schule zu sehen sind. Wer nun an einer solch verwaisten Schule wirkt, muss selbstverständlich auf derartige Prämien verzichten. Dem H. Staatslehrer Mousong wünschen wir aus aufrichtigem Herzen, dass er der Anerkennung noch öfter bedacht werde, denn seine Leistungen in der ung. Sprache waren und sind heute noch überraschend.

Todesfälle. — Am 17. d. Mts wurde die Tochter des Homolizer Lehrers Haag, welche erst vor Kurzem an den Kaufmann Franz Segor verheiratet wurde, zu Grabe getragen. Unser Kollege und ständiger Mitarbeiter möge auch unser tiefstes Beileid entgegennehmen. Sie Ruhe in Frieden! Red. — Am 21.

Dann mietete er in der Vorstadt Bebek nächst dem Bosphorus von einem Armenier ein Haus mit eng vergitterten Fenstern, einen ebenerdigen Holzbau, richtete sich häuslich ein und nahm neben Felix noch einen Diener nebst einem Koch, Beide Griechen, auf. Tagsüber, wenn draussen heisse Sonnengluth über der gewaltige Stadt brütete, blieb Andrássy in der Regel zu Hause, ass sehr mässig, trank noch mässiger Rothwein und schlürfte zur Kühlung Oceane von Limonade. Nachmittags machte er zuweilen Besuche oder er liess im Hoftraume Rohrmatten ausbreiten und rauchte, auf diesen liegend, seinen Tschibuk. Gegen Abend, wenn die Sonne, sich in warmen Farbentönen badend, langsam unter den Horizont sank, machte er gewöhnlich einen Spazierritt, ziemlich weit hinaus, zu den Sieben Thürmen, nach Ortaköi, Bujukdere, Therapia und Jeniköi.

Die üppige Vegetation, die Fülle der landschaftlichen Reize, die Mannigfaltigkeit, Frische und Ursprünglichkeit dieses hochinteressanten Stückes Erde, mit dem unerschöpflichen Reichthume geschichtlicher Erinnerungen, machten Andrássy diese Excursionen besonders werth. Ofters kam er von diesen Ausflügen erst gegen Mitternacht heim. Dass es um die Sicherheit in der Umgebung von Konstantinopel ziemlich schlecht bestellt war, genirte ihn wenig. Er hatte viel persönlichen Muth, das Wort Furcht war im inhattloser Schall. Während seines Stambuler Aufenthaltes, in einer Zeit, wo man hoffend bangte und bangend hoffte, pflegte Andrássy seine Berichte an die ungarische Regierung knapp vor Thorschluss, vor Abgang des Couriers zu dictiren. In solcher drängender Zeit mass er in raschem Tempo mit grossen Schritten das Zimmer zur hellen Verzweigung Kiss', dem im raschen Schreiben schier der Athem ausging. (Fortz. folgt.)

d. Mts ist der Vizenotär Ferdinand Liszt aus Homolitz in Folge eines Schlaganfalles plötzlich gestorben. (*)
Gyűlés. A Kubini fők tanít-egylet* f. é. május hó 1-én reggel 9 órakor Székely-Kevén tartotta meg tavaszi ülést, melyre a főkegyelti tagok és tanítványok nagy száma megjelent. Kubinban, 1890 évi május hó 2-án. Steiner János s. k. főkegyel. titkár. Wenner Miklós s. k. főkegyel. főnök.

A mosogép és a tisztviselői congressusa. A tisztviselői legutóbbi congressusának egyik tárgyát képezte az a kérdés: Mily eszközökkel lehetne a hivatalnokoknak lehetővé tenni azt, hogy az életnek mindinkább felmerülő követelményeinek megtehetőek legyenek, amellyel, hogy a legfontosabb életszükségletekre néhány sokat elvonni kellene? E kérdés megoldására néhány tóbbt kevesebbre gyakorlati javaslat történt, melyek közül az érdeklődést kellett azonban Engelhardt vasuti tisztviselőnek következni elmondásai: E kérdés, melyről itt tanácsokunk már régóta foglalkoztatott. Több ízben gondoltunk ennek megoldására, de azelőtt még házatartásoknak csak egy tételt nem merem bántani, habár az jóvájárnak nem csak részét vette igénybe. Ez a "mosás" tétel, mert nem különös büszkeséget leli felmérni-szekrényében: de magam is szívesen lemondok egyről-másról, de felmérneműnkkel mitsem szeretnék magunktól megtagadni. Egy szerencsés véletlen végre megmutatta az utat, hogy miként lehet a tételből tetemes megtakarítást eszközölni amellyel, hogy kedvenc gyengeségünkől engedni kellene. Sőt mondhatom, hogy azt most még nagyobb mértékben megtehetjük ki és a mellett tetemes összeget takarítunk meg, melyet más célra fordíthatunk. Mintegy 2 évvel ezelőtt egy barátomat látogattam meg, mely alkalommal néjt egy egyszerű és csinos kiállítású géppel való foglalkozás közben találtam. Kérdésekre, de a gépet alkalmazott táblácska által is megtudtam, hogy az egy Hertzog Sándor hazánkban Bácsb. Graben Bräunerstrasse 6. sz. alatti raktárából való mosó- és faszarog-gép (Strakosch és Boner szabadalma). E gépek a korábban felülük a lapokban olvasott nyilatkozatok által már régen felkeltették érdeklődésemet, de mindig kételkedtem, hogy egy gép képes volna a mosás faszarog gépekkel a felmérni rongálása nélkül részé-vel. De barátom neje annyira dicsegett a gépet, és mivel magam is meggyőződtem a gépek valóban kitűnő munkájától, tudva továbbá, hogy barátom neje föltette takarékos és praktikus asszony, azonnal elhatároztam egy ily gép beszerzését. E czómból érintkezésbe léptem az előbb említett czéggel, mely a legnagyobb előzenyeggel azonnal beküldte képes árjegyzékét. Nagyon kellemesen érintett a czég ama kijelölése, mely szerint tisztviselői, tanítók, katonaság, csapattestek, intézetek, kórházak stb. számára e gépeket föltette előnyös részfizetésére is szállítja ugyanolyan áron, mint készpénzfizetésnél. Ez a réam nézve föltette kellemes előny egy teljes készletnek azonnali megrendelésére indított, mely egy mosó-, egy faszarog- és egy mángorló gépből állott. Meg kell vallanom, hogy ily hasznos tárgyat még soha sem szerettem be ily könnyűséggel, mert a megtakarítás, melyet nem e gépek által elért oly nagy volt, hogy az teljesen elég volt a Hertzoggal kikötött havi részfizetést pontos törlesztésre. E mellett sokkal szebb és kifogástalanabb felmérneműnk van mint azelőtt, mikor minden a mosó- és szeszélyétől és szorgalmától függött. A felmérnemű kimélve van és nőmnek az az előnye, hogy nincs szüksége sem mosókonyhára, sem mosónőre, mert a mihez azelőtt egy egész nap és két ember kellett, azt most egy leány e gépekkel rövid 2-3 óra alatt könnyen elvégzi és pedig akár a konyhában vagy az előszobában is, mert e gépeknek a kellemetlen gőz stb. ki van zárva és a mosás napja e gép által minden eddigi borzasztóságát elveszti. Szóval e kitűnő gép alkalmazása által a "mosás" tekintélyes kiadási tételénél nagy megtakarítást érek el, melyet más célra használhatok fel. Örömmel ragadtam meg már gyakran az alkalmat e kitűnő gép beszerzését barátomnak ajánlani, kik mindannyian hasonló előnyös eredményt érek el általa. Ma is szívesen ragadtam meg az alkalmat, hogy tisztelt collegáimnak e kitűnő háztartási gépek beszerzését ajánljam és azt hiszem, hogy azoknak általános alkalmazása nagyban hozzá fog járulni az általunk ma tárgyalt kérdés megoldásához. Elénk taps és elismerés jutalmazta a szófőt érdekes előadástól és miután a gyűlés köszönetet mondott az előadónak elhatározta a közérdekű javaslat közlése-telét. Még csak azt tartjuk szükségesnek felemlíteni, hogy Hertzog magyar állampolgár és hogy mosogépei és mendingi kályhagyárának gyártmányai számára Budapestben is Erzsébetkörút 36. sz. alatt mintaraktárt nyitott.

A "Pesti Hírlap", mely valamenny magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 oldal nyomat oldalon, vasár- és ünneppapokon pedig 20-24 oldalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz kéthetente sorsolási tudósítót és külön zenemellékletet, jutányos árránál fogva is (négyre 3 ft 50 kr., egy óra 1 ft 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatószámokat egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárkinek egész hélig küld ingyen és bementve a kiadóhivatal (Budapest. Légrady testvérek, nádor-utca 7 sz.), hová az előzetési pénzek is küldendők.

Nyitott. — Offener Sprechsaal. *)
 A pancsovai járás megjegyzése a "Pesti Hírlap" és fordításban a "Donau-Temes-Bote" f. évi 34-ik számú megjegyzés nélkül vezércikkben prerkált "Die Menschenentwurf" czikkre.
 Előre bocsátjuk, hogy semminemű polémiába eszünkdelni nem ohajunk, mert biztos reményünk van arra, hogy nem sokára nemcsak az orgyilkosok, hanem a jogosan gyanúsított értelmes bünszerző is az igazságszolgáltatás elé fog kerülni, s így egész tárgyalásnak a következő megjegyzésre szorítokunk:
 A pancsovai kir. törvényszék az orgyilkosság merényletével vádolt Pernyak Vasza és Pancsovai György vádlottakat, nem mint teljesen ártatlanokat, hanem elegendő bizonyítékok hiányában mentette fel, mert főbőnjáró büntégről lévén szó s így az elítéléséhez minden kétséget kizáró bizonyíték kell arra
 *) E rovatért a szerkesztőség nem felel.

nézve, hogy a magyarországi bíróság valakit elítéljen, de még semmi esetre sem teljesen ártatlan az, a ki elegendő bizonyítékok hiányában felmentetett.

Rosz akaratú koholmány az, hogy a végtárgyalás alkalmával a vádlottakon elkövetett kínzások bevizsgálattak volna, ellenkezőleg be lett bíróság igazolva, hogy vádlottak kínzása nem lettek, miután a vizsgálat folyamán nemcsak a községi, hanem a törvényszéki orvos, vádlottakat a legbelsőbb módon megvizsgálták de a kínzásnak legcsekélyebb nyomát sem találták.
 Továbbá konstataálni ohajtjuk, hogy a közigazgatási vagy helyi hatóság jelen ügyben még az előnyomozásba sem vettek részt, sőt mi több a tett elkövetés éjelen a helyszínére kisetett csendőrség működése ellen épen a községi bíró a legnyilvánvalóbb akadályokat gördíteni igyekezett, maga a vizsgálat pedig akként eszközöltetett; hogy a meglőtt főbíró Pancsovára érkezve rögtön a csendőrséget értesítette, ezek hájánba a helyszínen megjelentek, a tetteseket nyomozták, reggel már ott volt a kiküldött vizsgáló bíró és törvényszéki úr dérek ügyésze a kik azonnal a vizsgálathoz hozzá fogtak s a midőn vádlottak, töredelmes beismerő vallomást tettek a vizsgálat befejezetett, sőt a midőn körültekintő ügyészek azt látták, hogy vádlottakat glacé kesztyűbe járó egyének hatalmas pártfogásukba vették, ott nyomban orvosilag megvizsgáltatta vádlottakat.

Íme a tény, arra nézve hogy e vidéken csakugyan élnek — e annyira a kínzás és tortúra, hogy arról joggal lehet beszélni, azt a józan gondolkodású közönségre bizak megítélni: mi a magunk részéről az első volnánk a kik az emberek bántalmazása ellen a leghatározottabban tiltakozunk.

Most engedje meg a tettes szerkesztő úr, hogy egy igen érdekes analog kínzási esetet elmondjunk a mely a napokban Pancsován történt és pedig:
 Mint a helyi lapokból is kitűndő, Polacsek pancsovai terménykereskedő magtárát megdézsmálták, a városi rendőrség a tetteseket nem csekély fardozás mellett kaphatott és vádlottak töredelmes vallomást tettek, de a városi főkapitány már ismerve vádlottak eszjárását, mindent elkövetett, hogy vádlottak a törvényszék előtt ki ne bujjanak azzal hogy kínzással bírtak vallomásra őket s így maga a kir. ügyész jelen volt az előnyomozási kihallgatásnál a helyszínen a nélkül, hogy vádlottak észrevették volna, meggyőződött, hogy vádlottak oly töredelmes vallomást tettek, mely bünségüket minden kétség kizárólag nyilvánvalóvá tették. S mi történt? Rövid idő után a midőn vádlottak a vizsgáló bíró elé kerültek, mindent határozottan tagadtak, vádolva a városi rendőrséget, hogy borzasztó kínzásokkal kicsikarták a vallomást.

A sajtó, ha a társadalom érdekében felszólal tudvöljük: az a hivatás, le kell rántani a ki túllép a törvényhatáron, le nem minden igazolt ok nélkül az élet és vagyonbiztonság felett orkódó közegek ellenére tetele, nemcsak hogy nem igazolt, hanem nagy bűn, mert veszélyeztet a társadalmi békét az élet és vagyon biztonságát.

A pancsovai járás helyhatósági előjárói.

Szerkesztői posta. — Redaktionspost.

M. J. Sz. Keve. Köszönjük a Csángókra vonatkozó felvilágosítást. A jövő számban okvetlenül hozzuk.

K. J. Urnak. Helyben. A jövő számig türelmet kérünk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. VIZOLY Z.

Hirdetések. — Inserate.

344 szám
 eln. 890.

Hirdetmény.

A nagy-becskereki kir. kincstári ügyészség a pancsovai kir. kincstári uradalom nevében a Temes folyónak Jabuka határától a Dunáig terjedő részére, valamint a Topolya patakra a halászati jogot bejelentvén, a bejelentésnek irodámban történendő tárgyalására a határidőt **f. évi május hó 29-nek d. e. 10. órájára** tűztem ki.

Mit az 1888. évi XIX. czikk 4. §-a, és az ugyanezen törvény végrehajtása tárgyában 1889. évi február hó 9-én 5000. sz. a. kibocsátott földművelési-ipar és kereskedelemügyi minis-teri körrendelet 1. mellékletének 3. §-a. alapján oly felhívással teszok közzé, hogy az ez ügyben netán érdekelték a bejelentett igény ellenében fenforgó észrevételeiket nálam írásban jelentsék be, vagy legkésőbb a tárgyalás alkalmával a nál bizonyosabban terjessék elő, mert különben kifogásaik többé figyelembe nem vétetnek.

Kelt Pancsován, 1890. évi május 1.
Péter Pál
 polgármester,

13942 szám
 tkvi 1889.

Árverési hirdetmény kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezenel közhírré tét-tik, hogy Veszelinovics Péter karloviczi lakos végrehajtatónak Zavicsics Mihály dobriczai lakos végrehajtatást szenvedett elleni 150 frt. tökékövetelés, ennek 1888. évi január hó 9 napjától járó 6% kamatai 35 frt 15 kr. perbeli 13 frt. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett **1890. évi Május hó 28. napjának d. e. 9 óráj**a a Dobricza község házánál az ezen kir. tszék területén fekvő a dobriczai községe 561 szájtjvben foglalt 70 ö. i. szmú házra és ahhoz tartozó 600 □-öl házhelyre 560 frt. ezenel megállapított kikiáltási ár mellett a végrehajtatási árverés elrendeltetik, mely alkalommal a most körülírt ingatlanok elfognak árvereztetni, ekkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
 A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ova-dékképesnek nyilváníttot értékpapirokban bántpénzül letenni.
 Pancsován a kir. tszék tkvi oszt. 1889. évi márczius hó 12-én.

Stokka
 tbtiró.

(Lizitation von Immobilien des Dobriczaer Insassen Zavicsics Peter am 28. Mai 1890. Vormittag 9 Uhr vor dem Gemeindeganzamt zu Dobritza.)

4504 szám
 tkvi 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Fábán János torontál vásárhelyi lakos végrehajtatónak Kaposci János végrehajtatást szenvedett elleni 100 frt. tökékövetelés, ennek 1889. évi augusztus hó 7-től járó 6% kamatai 19 frt 45 kr. perbeli 12 frt 65 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett **1890. évi Julius hó 18-án d. e. 9 órakor** a Toront.-Vásárhely községe 1132 $\frac{1}{2}$ szű. tkvben foglalt következő ingatlanok u. mint 159 ö. i. számú ház 400 □-öl házhelyre összesen 135 frt. ezenel megállapított kikiáltási ár mellett a végrehajtatási árverés elrendeltetik, mely alkalommal a most körülírt ingatlanok külön-külön elfognak árvereztetni, ekkoron magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is elfognak adatni. — A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ova-dékképesnek nyilváníttot értékpapirokban bántpénzül letenni. —
 Pancsován a kir. törvényszék tkvi osztályának 1890. iév április hó 9-én.

Dr. DEKKER
 ktbtiró.

1122-1-1

Lizitation von Immobilien des Kaposci János am 18. Juli 1890. 9 Uhr Vormittag in Torontál-Vásárhely.

A KI NEM TUDJA,
 hogy a sok hirdetett gyógyszer körül melyik feléne meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcében, a képeket állított "A Betegparát" című könyvecskét. A hozzányomatott hálairatok bizonyítják, hogy a névcskőben foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren alkerülték a haszontalan penziadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

10 éni.
 1120—
 V
 Proka
 Juli 1.
 kommu
 Haupt
 ev
 500,0
 Ein
 der von
 Die
 rie, wel
 sind fol
 500
 Pr
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 1 Gewin
 26 Gewin
 und kon
 theilung
 Der
 50,000
 55,000
 in der
 auf 70
 M., in
 der Pr
 500,00
 Für
 festgeset
 das ga
 das hal
 das vie
 und werd
 Loco (ke
 des Verli
 frankirte
 entfernte
 Jede
 stattgeha
 liste unte
 Verli
 Einlagen
 Classen e
 Die Aus
 erfolgt ve
 und unter
 Posteinza
 machen.
 der nahe
 jedoch bis
 vertrauens
 Sam
 Banquier
 4708 s
 házk. I
 Rad
 helyen tar
 barándai l
 grehajtása
 ához képes
 le 38. szát
 ügyben Ba
 niusz hó 24
 tűzött tárg
 nek meg,

Kelt Antalfalván, 1890. évi április hó 10 én. —

Grofsoreán

1120-1-1

házk. főszolgab.

Vorladung-edict laut welchem Tyrin Proka aufgefordert wird, sich an der am 15 Juli 1. J. zu Baranda abzuhaltenden Hauskommunions-Auflösungs-Sitzung zu erscheinen.

Haupt-Gewinn GLÜCKS- Die Gewinne event. garantirt 500,000 Mark Anzeig. der Staat

Einladung zur Beteiligung an den GEWINN-CHANCEN

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie in welcher

9 Millionen 553,005 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich: Der grösste Gewinn ist ev. **500,000 Mark.**

Prämie 300,000 M.	56 Gewinne á 5000 M.
1 Gewinn á 200,000 M.	106 Gewinne á 3000 M.
1 Gewinn á 100,000 M.	203 Gewinne á 2000 M.
1 Gewinn á 75,000 M.	6 Gewinne á 1500 M.
1 Gewinn á 70,000 M.	606 Gewinne á 1000 M.
1 Gewinn á 65,000 M.	1060 Gewinne á 500 M.
1 Gewinn á 60,000 M.	29 Gewinne á 300 M.
1 Gewinn á 55,000 M.	120 Gew. á 200, 150 M.
1 Gewinn á 50,000 M.	30930 Gew. á 148 M.
1 Gewinn á 40,000 M.	7994 G. á 120, 100, 94 M.
1 Gewinn á 30,000 M.	9045 Gew. á 67, 40, 20 M.
1 Gewinn á 15,000 M.	in Ganzen 50,200 Gew.
26 Gewinne á 10,000 M.	

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Der Hauptgewinn 1-ter Classe beträgt **50,000 M.**, steigt in der 2-ten Cl. auf **55,000 M.**, in der 3-ten auf **60,000 M.**, in der 4-ten auf **65,000 M.**, in der 5-ten auf **70,000 M.**, in der 6-ten auf **75,000 M.**, in der 7-ten auf **200,000 M.**, und mit der Prämie von **300,000 M.** event. auf **500,000 M.**

Für die erste Gewinnziehung, welche amtlich festgesetzt, kostet

das ganze Originalloos nur **6 Mark** oder **ö. W. fl. 3-50 Kr.**
das halbe Originalloos nur **3 Mark** oder **ö. W. fl. 1-75 Kr.**
das viertel Originalloos nur **1 1/2 Mark** oder **ö. W. fl. — 88 Kr.**

und werden diese vom Staate garantirten Original-Locse (keine verbotenen Promessen) mit Beifügung des Verlosungs-Planes mit Staatswappen, gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Bethelligten erhält von mir nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Zielungsliste unauferfordert zugesandt.

Verlosungs-Plan mit Staatswappen, woraus Einlagen und Vertheilung der Gewinne auf die 7 Classen ersichtlich, versende im Voraus gratis.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder

erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postenzahlungskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, sogleich, jedoch bis zum

20. Mai d. J.

vertrauensvoll an **1114-2-1**

Samuel Heckscher senior.,
Banquier und Wechsel-Comptoir in **Hamburg.**

Az antalfalvai főszolgabírósgágtól

4708 szám
házk. 1889.

Idézés.

Radojesin Szosza és Pavle ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok volt barátai lakosok az 1885-XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Radojesin-féle 38. számú házközösség vagyon felosztási ügyben Baranda községéhez 1890. évi június hó 24. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics

János barandai lakós személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Antalfalván, 1890. évi április hó 9-én. —

Grofsoreán

1119-1-1

házk. főszolgab.

Vorladungsdikt laut welchem Radojesin Szosza et Pavel aufgefordert werden, sich an der am 24. Juni 1. J. zu Baranda abzuhaltenden Hauskommunion-Auflösungs-Sitzung zu melden.

„Rožnau“

geschützt gegen Nordwinde durch hohe Karpatenberge und Nadelwäldungen mit milder, reicher Luft, grossen ebenen Parkanlagen, vorzüglich für Zehlkopf-, Lungenkranke und Reconvalescenten. Moderner Comfort. Kalte und warme Bäder, pneumatische Apparate, Inhalationen, Schafmilch, Gebirgsmilch und Kefyrkur, Post- und Telegrafenanst. Letzte Station Krasna via Weisskirchen oder Hullein. Bade-Karten d. Nordbahn mit 25% Nachlass und 60tägiger Gültigkeit. Jede Auskunft ertheilt bereitwilligst.

Saison vom 15. Mai bis 15. Sept.

1093-3-3 Das städtische Cur-Comité.

Az antalfalvai főszolgabírósgágtól.

4388 szám
házk. 1889.

Idézés.

Perics Nikola ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag, volt barátai lakos az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában

kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Perics-féle 75. számú házközösség vagyon felosztási ügyben Barandai községéhez 1890. évi július hó 22. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Zsivkovics János barandai lakós személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Antalfalván, 1890. évi április hó 10-én. —

Grofsoreán

1118-1-1

házk. főszolgab.

Vorladungsdikt laut welchem Perics Nicola aus Baranda vorgeladen wird, an der am 22. Juni 1. J. zu Baranda abzuhaltenden Hauskommunion-Sitzung zu erscheinen.

ZUR

KENNTNISSNAHME.

Die Mitglieder vom Vororte Pancsova der Budapester allg. Arbeiter-, Kranken- u. Invaliden-Kassa werden in Kenntniss gesetzt dass vom 2. Maj 1. J. Dr. Alexander Dankutz die Stelle als Vereinsarzt übernommen hat.

Die Ordinationsstunden sind alle Tag von 2 bis 1/4 Uhr Nachmittag. (Wohnung in der Sterngasse im Kockaischen Hause.)

Az antalfalvai főszolgabírósgágtól

4708 szám
házk. 1889.

Idézés.

Perics Nikola ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag, volt barátai lakos az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában

kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Perics-féle 75. számú házközösség vagyon felosztási ügyben Barandai községéhez 1890. évi július hó 22. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics

János barandai lakós személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Antalfalván, 1890. évi április hó 9-én. —

Grofsoreán

1119-1-1

házk. főszolgab.

Vorladungsdikt laut welchem Radojesin Szosza et Pavel aufgefordert werden, sich an der am 24. Juni 1. J. zu Baranda abzuhaltenden Hauskommunion-Auflösungs-Sitzung zu melden.

„Rožnau“

geschützt gegen Nordwinde durch hohe Karpatenberge und Nadelwäldungen mit milder, reicher Luft, grossen ebenen Parkanlagen, vorzüglich für Zehlkopf-, Lungenkranke und Reconvalescenten. Moderner Comfort. Kalte und warme Bäder, pneumatische Apparate, Inhalationen, Schafmilch, Gebirgsmilch und Kefyrkur, Post- und Telegrafenanst. Letzte Station Krasna via Weisskirchen oder Hullein. Bade-Karten d. Nordbahn mit 25% Nachlass und 60tägiger Gültigkeit. Jede Auskunft ertheilt bereitwilligst.

Saison vom 15. Mai bis 15. Sept.

1093-3-3 Das städtische Cur-Comité.

Az antalfalvai főszolgabírósgágtól.

4388 szám
házk. 1889.

Idézés.

Perics Nikola ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag, volt barátai lakos az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Radojesin-féle 38. számú házközösség vagyon felosztási ügyben Baranda községéhez 1890. évi június hó 24. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics

majdnem huszezer raktárban elárúsított, s mindennemű rovar ellen a legjobb szernek ismert

Zacherlin

megint olcsóbb lett.

A valódi üvegek a J. ZACHERL nevet viselik és ezentúl 15 kr., 30 kr., 50 kr., és 1 frtba kerülnek.

E rendkívül jó különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal elpusztít minden rovar-t a szállásokban, konyhákban és vendéglőkben, ruhaneműekben és butorokban; nemkülömben háziállatainkon istállóban, üvegházi és kerti növényeken. Mit egyszerű papírban árulnak az soha sem valódi „Zacherl-különlegesség.“

Kapható:

Pancsován:
Bauer Ferencz gyógyszerésznél
Radda Frigyes
Kransevics és fiainál
Popovics Jánosnál
Arsenievics Tivadarnál
S. A. Subotichnál
May Márknál
Adler Arminnál
Riegler Istvánnál

Alibunárott:
Grob Lajos gyógyszerésznél

Zimonyban:
Jelovácz testvérekénél
Kreczul István P.-nél

1092-6-2

Nyilt levél az igen tisztelt közönséghez!

Az eddig ismert mohai ásványvizeknek hazánkban számos barátja és jóakarója van, de van ellentele is. Ez utóbbiak tábora — sajnos — nem jogosulatlanul azt bangoztatja: „ló ásványvíz, de nem mindig tiszta“.

E téren immár nagy előrehaladás történt!

Legyen szabad a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy létezik most Mohán egy újabb forrás, a mely a legszigorubb követelményeknek teljes mérvben megfelel, a mely rövid idő alatt széles e hazában oly kedveltségre tett szert, hogy a mohai ásványvizek fogyasztói immár tömegesen ezen mohai forrásból fedezik szükségletüket.

E gyógyforrás neve

„STEFANIA“

fiatal, dúserejű gyógyforrás, a mely hivatva van valamennyi hazai ásványvizeink között a vezérszerepet viselni és a mely iránt — első eset hazánkban — a külföldi fogyasztási piacok is nagyban érdeklődnek.

E forrás vize nem lesz szivattyúzva (a mi köztudomásúlag az ásványvizek minőségére és tisztaságára a legkárosabb befolyással van) hanem önerőből emelkedik felszínre a föld mélyéből és minden gépezet mellőzésével lesz üvegekbe fejtve. Ezen egy kiváló szakember által létesített felette költséges berendezés eredményezi azt, hogy a mohai Stefánia forrás vize kristálytiszta és az üvegekben is teljességgel nyújtja mindazon az egészségre nézve oly fontos ásványoldatokat, a melyekkel a forrásnál bír.

A czélszerű berendezés és kezelés tekintetében szakfelelősek véleményezése szerint a mohai Stefánia forrás hazánkban egyedül áll.

A milyen kitünő ezen forrás vize mint hűsítő ital (tisztán vagy borral keverve) ép olyan megbecsülhetlen gyógyszer a lelegzési-, emésztési- és vizező szervek hurutos bántalmainál, vese-, közhvénybajoknál, a gyermekek görvél- és angol korjánál stb.

Forrásunkat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlván, kerjük minden alkalommal saját érdekében határozottan mohai „STEFANIA“ vizet kérni, nehogy más mohai víz szolgáltassék ki.

Kiváló tisztelettel

A mohai „Stefania“ forrás igazgatósága.

Kapható Pancsován minden fűszerületben és vendéglőben.

Erste billigste u. solideste
EINKAUFSQUELLE.
Versandt zu Original-Fabrikspreisen.

Filip Ticho, Brünn

Versandt
per Nachnahme.
Bei vorheriger Einsendung des Betrages erfolgt die Sendung franco.

Brüner Tuchstoffe
aus den renomirtesten k. k. priv. Fabriken.

- 1 Rest 3/10 Meter Anzugstoff in guter Qualität fl. 3.50
- 1 Rest 3/10 Meter Anzugstoff in besserer Qual. fl. 5.—
- 1 Rest 3/10 Meter Anzugstoff in feinsten Qual. fl. 10.75
- 1 Rest 3/10 Meter schwarz Tuch auf Salon-Anzüge fl. 9.—
- 1 Rest 2/10 Meter Ueberzieher-Stoff, gute Qual. fl. 4.25
- 1 Rest 2/10 Meter Ueberzieher-Stoff, feinste Qual. fl. 8.—

Wasch-Stoffe,
(garantirt waschecht.)

- 1 Rest Kamugarn in den neuesten Stoffmustern 6/40 Meter . . . fl. 3.—
- 1 Rest Leinwand für den elegantesten und dauerhaftesten Anzug 6/40 M. fl. 4.—

Ein Umhäng-Tuch
Zwirn, 9 Viertel lang . . . fl. 1.50
Rein Wolle, 10 Viertel l. fl. 5.—
Ganz schwarz, mit Seidenfransen (Cachemir-Tuch für Trauer) . . . fl. 4.50

Damen-Kleider-Stoffe
in allen Web-Arten, Ausfüh-rungen und Farben, das Neueste u. Eleganteste für die Frühjahrs- und Sommer-Saison 1890/91.

Ein completes Kleid,
doppeltbreit,
in guter Qual., 10 Meter fl. 5.—
„ besserer „ 10 „ fl. 7.—
„ feiner „ 10 „ fl. 9.—
„ feinsten Qualit., reine Wolle, 10 Meter . . . fl. 11.—
„ hochfeinster Qual., reine Wolle, 10 Meter . . . fl. 13.—

Schwarze Cachemire,
süchsisches Fabrikat,
glatt, gestreift, oder geblumt:
1 Kleid, 10 Meter, glatt fl. 4.50
1 Kleid, 10 Meter, gestreift fl. 5.50

Englische Zephyre (Leinen),
das Feinste und Practischeste für Haus- und Strassenkleider. NEU!
1 compl. Kleid in Ia. Qu. 10 Meter . . . fl. 6.50
1 compl. Kleid in IIa Qu. 10 Meter . . . fl. 4.40

Französische VOILES
(Satin),
waschecht, garantirt.

Ein completes Kleid,
10 Meter:
in guter Qualität . . . fl. 3.50
„ feiner „ . . . fl. 4.50
„ feinsten „ . . . fl. 5.50
„ Atla-s-Qualität . . . fl. 6.50

Jute-Vorhänge,
türkisches Muster, compl. Länge,
erste Qualität . . . fl. 3.50
zweite „ . . . fl. 2.50

Tunis-Vorhänge,
mit Gold durchwebt, mit hochfeinen Streifen und Quasten, complete Länge, in allen Farben . . . fl. 4.50

Eine Garnitur
zwei Bett- und eine Tischdecke,
aus Jute . . . fl. 3.50
aus Rips . . . fl. 4.50

Manilla-Laufteppiche,
sehr dauerhaft,
ein Rest 10—11 Meter fl. 3.40

LEINEN-WAAREN:
Ein Stück — 30 Wiener Ellen.
Preis per Stück:

- Rumburger Stahl-Leinen 5 Viertel breit . . . fl. 6.50
- Rumburger Oxford, echt färbig, Ia . . . fl. 6.50
- Rumburger Oxford, echt färbig, IIa . . . fl. 4.50
- Chiffon, sehr gute Qual. 4 fl. 4.50, 5.50, 6.50 bis fl. 9.—
- Hausleinwand, 4 Viertel breit fl. 4.50, 5 Viertel fl. 5.50
- Stephanie-Leinwand, fünf Viertel br., vollkommener Ersatz für Leinwebe fl. 9.—
- Atlas-Grall auf Bettüberzüge Ia. 8.50, IIa . . . fl. 5.50
- Leintücher ohne Naht, ein Stück 2 Meter lang fl. 1.10
- Canevas, Ia. Qualität, auf Bett-Ueberzüge . . . fl. 6.—

Damenhemden aus Chiffon oder Krafflinwand, mit Spitzen 6 Stück . . . fl. 3.75
aus bester Rumburger Webe mit Schweizer Stickerei, 6 Stück . . . fl. 6.—

Obige Meiermasse genügen vollkommen auf complete Männeranzüge oder auf Ueberzieher.

Elegant ausgestattete Musterbücher werden für die Herren Schneidermeister auf Wunsch gratis und unfrankirt versendet.

Muster an Private werden auf Verlangen von allen Artikeln gratis u. franco versendet.

Melyik a legjobb szivarpapir?

Ezen minden szivarozóra nagyon fontos kérdés kétségbevonhatlan módon bebizonyult.

Nem pusztá reklám, hanem első rangú tudós kapacitásoknak, más a kereskedésekben előforduló jobb szivarpapirokkal való összehasonlító elemzés útján megállapított tény, hogy a

„Les dernieres Cartouches“
melyet Párizsban Braunstein Freres az Exelmans boulevardon gyártanak, a legkönnyebb és legkifinomultabb szivarpapír.

Minekután ez többek között Dr. Fohl bécsi műgyegy. tanár, Dr. Liebermann, a budapesti állami vegyt. intézet igazgatója és tanár által megállapított, egy az 1887-ben Dr. Soyka, a prágai német egyetem az egészségtan tanárának új nézőpontok szerint végzett összehasonlító vegyelemzés folytán épenséggel fenyves eredménnyel lön kimutatva, hogy a „Les dernieres Cartouches és Dorobantul-szivarpapirok“ 28—74 %-kal könnyebbek, s hogy a dohány füstből 28—74 % kevesebb idegen részt vegyitenek, mint valamennyi eddig megvizsgált papiros. Valódi csak azon papír melynek etiketteje az ide nyomtatott rajzhoz hasonló és „Braunstein et Freres“ czéget visel.

A gyári szivarpapírjainak és szivarhüvely-einek nagyban való eladására

Becsben I. Schoutenring 25. Braunstein Freres cég alatt rakart nyitott.

E tárgy minden más nagyobb ütleiben is található:

Pancsova és Vidéke számára kizárólag MAY MÁRK úr 1123-25-1 nagykereskedésében.

Az antalfalvai főszozlabiroságtól.

4387 szám házk. 1889.

Idézés.

Tyirin Próka, Milán és Mária ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok, volt barandai lakosok az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Tyirin-féle 70. számú házközösség vagyon felosztási ügyben Baranda község házához 1890. évi július hó 15. napjánok délelőtti 8 órajára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg vagy pedig a részükre Zsivkovic János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

A lap sz. E166 1 rt 25

A lap me nélkül be hasított 30 kr. ide lunk. Ny

Hadte

A lyeket valamint orosz hatóva gyarorság barárság

Mil elhangzó sége min az emlit Petervár bizonyitj Szerbiav

A beszél, alkalmat.

Erro bamozgo a „Peste vekezők

„Tel nyekre, hoszabb nünk lebe szik, itt re bizony lyokra, h az omiöz fegyverke gon elhel lása a gal hadtestek latok alk gositása, daczára, f nem hissz legesekély nek elő.

A do kor Orosz magává t farkas szer gyarorszag mét a legv ninos szük élesebb el is mentege

Abban fennemlitet tatnak, lép delmi eszk gyon veszt óvása véget augusztus v mozgásitása ama manöv orosz hadüg emberrel és